

EK-k ezarri ultimatumak ez du Kroaziako borrokak etetea lortu

Europako hamabi ministroek gaur hartuko dute zigor ekonomikoak jartzeko erabakia

Europako Komunitateko hamabi Atzerri ministroek gaur goizean erabakiko dute Jugoslaviako errepublikei ezarri beharreko zigorrak. Europako Komunitateak gaur beteko den ultimatumaz ezarri zien Kroaziako gerran parte hartzen dutenei suetena ezartzeko. Baina bezperan, borrokak ugaltu egin ziren errepublika horretako fronte guztietan.

DONOSTIA

EK-k proposatutako Jugooslaviarako bake plana onartzeko epea gaur amaituko da, eta gerran sarturik dauden aldeek baldintza hau ez badute betetzen, 'hamabiek' Balkanetako errepublika horri jarri beharreko zigor ekonomikoak martxan jarriko dituzte.

Horrekin batera, suetenik ez bada ezartzen, EK-ko Atzerri ministroen bilerarara joango den Lord Carrington-ek, Jugoslaviako Bake Konferentziaren zuzendariak berau bertan behera uztea proposatuko die 'hamabiei'. Ministro komunitarioek Serbiari egotzi diote Kroaziako gerraren errua, eta bera jo dute erasotzailatzat. Testuinguru horretan, Italia eta Greziak atzo adierazi zuten beraiek presio egitearen aldeko direla Serbiak suetena onar dezan.

BORROKA GEHIAGO FRONTEETAN Dena den, eta Europaren ultimatumaz betetzear zegoenean, Kroaziako fronte guztietan borroka gehiago izan ziren atzo. Kroaziari irriak esan zuen hegazkin fede-

Vukovar hiriarri eginiko erasoak gogorrak izan dira.

ral bat bota zuela atzo Kroaziako Goardia Nazionalak. Hamabost hiri kroaziarretan aire erasoko alarmak jo zuen, eta gutxienez bi hiritan bombardaketak izan ziren. Karlovac hirian obusak erori ziren eta Varazdin aireportuan ere bai.

Eslavonia eta Krajina eskualdeetan ere enfrentamendu gogorrak izan ziren Armada Federal eta Kroaziako Indarren artean. Dubrovnik itsasportua eta Vukovar ibai portuak egunik latzena bizi izan zuten herenegun, eta atzo ere borrokak ez ziren eten. Dubrovniken aurkako erasorik gogorenak izan ziren herenegungoak iturri kroaziarren arabera.

Vukovarreko egoera oraindik larriagoa da. 72 egunez erasoak jasan

ditu. 15.000 lagun daude oraindik bertan eta urik eta elektrizitatearik gabe daude. Janaria ere geroz eta gutxiago geratzen da hiri horretan, duela bi hilabetez blokeatuta egon delako.

KROAZIAKO LEGBILTZARRAREN ERABAKIA Atzo bildu zen Zagrebeko Kroaziako Legebiltzarra. Bertan, legebiltzarkideek erabaki zuten Armada Federalari datorren azaroaren 10erako errepublika horretatik alde

egiteko agintzea. Kroaziak urriaren 8an aldarrikatu zuen bigarren aldiz independentzia, hiru hilabetez beren Estatua osatzeko lanak atzeratu ondoren, eta orduan erabaki zuten hil honen 10erako Armada Federalak erretiratzeko hasi beharko zuela.

Franjo Tudjman lehendakariak epe hori luzatzea proposatu zien militar federaleari, baina suetena errespetatzeko baldintzarekin. Suetenik ezarri ez denez, Kroaziako Legebiltzarra Armada Federalari alde egiteko agindua eman dio berriro.

Europako gotzainek autodeterminazioa defendatu dute

VATICANO

Europako gotzainek 'Summary' izeneko dokumentuan, herrien autodeterminazio eskubidea defendatzen dute. Dena den, «nazionalismo suminduak Europako batasun prozesuarentzat kaltegarriak» izan daitezkeela esaten dute. Gotzainen esanetan, komunismoa desagertu eta gero, nazionalismoa da Europak duen arazorik larriena.

Sinodoaren idazkari nagusiak adierazi duenez, Elizak herri bakoitzak bere nortasuna duela onartzen du. Jan Schotte-k azaldu duenez, «herri bakoitzak bere etorkizuna eta bere erakunde politikoak determinatzeko eskubidea du». Schotten ustez, nazionalismoaz hitzegiten denean, ideologiarekin zerikusia duen zerbaitetaz hitzegiten da, politikoki legitimoa dena gainditzeko duen zerbaitetaz eta hori kaltegarria izan daiteke.

Goztainen «gutxiengo» eskubideez ere ihardun zuten. Elizgizonen esan dutenez, Europa bezala, gizarte heterogeneo batean gutxiengoaren eskubideak bermatu behar dira. Nazioen errealtatea positibotzat jo zuten Erroman bildutako gotzainek. Egun Europa batasun prozesuan dago gotzainen ustez eta Elizak prozesu hori goraipatu egiten du. Dena den, nazionalitate bakoitzaren bereiztasunak eta herrien arteko elkarlaguntza mantendu behar dela diote elizgizonen.

SESBen ez da ospakizun ofizialik izan 1917ko iraultzaren urtebetetzean

MOSKU

Atzo Soviet Batasunean 1917. urteko iraultzaren 74. urteurrena ospatu zen. SESB eta Errusiako agintariek ez dute inolako ekitaldi berezirik antolatu eta leku askotan iraultzaren urtemuga ospatzea ala ez agintari lokalek erabaki dute. Duela urtebete, Moskuko Plaza Gorrian ekitaldi bereziak izan ziren, urtero egiten zen bezala.

Aurten berriz bi manifestaldi ez ofizial eta milaka lagun dendetako ate aurrean zain zeuden. Ogia, esnea edota vodka lortzeko ahaleginak ez dute gehienetan ezertako balio. Mosku eta SESB guztiko dendetan jadanik ezer gutxi dago erosteko. Agintari soviatarrek ez dute lortu horniketa sistemak martxan jartzea eta neguan goseak egongo diren soviatarrek joan zen urtean baino gehiago izango dira.

SESBeko hiriburuan bi manifestaldi erabat kontrajarriak izan ziren. Alde batetik komunistak eta bestetik demokratik. Komunistak Urriko Plazan bildu ziren eta agintari de-

Plaza Gorria jendez beterik zegoen 1917ko iraultza ospatzerakoan.

mokraten kontrako ohiuak bota zituzten. Komunistek antolatutako manifestaldietan ez zuten parte hartu garai bateko liderrek. Manifestariak Lenin eta Stalinen erretratuak zermatzaten.

Azerbaijan errepublikak, berriz, independentzia aldarrikatu zuen. Era berean Soviet Batasunak errepublika

hartan zituen ondasun guztiak bertako agintarien eskutara pasa dira. Azerbaijan independentzia aldarrikatzen duen bederatzigarren errepublika da. Errepublika hau 1920. urtean sartu zuten Soviet Batasunean eta 3.600.000 biztanle ditu. Azerbaijan 1918. urtetik 1920ra independente izan zen.

Filipinetan 'Telma' tifoia bost mila pertsona hil ditu

MANILA

'Telma' tifoia 2.700 lagun hil ditu Filipinetan. Beste 3.200 pertsona arrastorik utzi gabe desagertu dira Pazifikokoan. Hildakoen % 90 Leyte irlako Ormoc hiri-koak dira. Hiri horretako hondartzaurrean ehundaka zerraldo daude eta agintariekin esan duteenez, tiburoiek zenbait gorpu jan dituzte.

Agintarien esanetan, berreskuratu diren gorpu gehienak ezin dituzte identifikatu, jadanik usteltzen hasiak bait dira. Ormoc hiriko larrialdietarako zerbitzuek ezer gutxi egin ahal izan dute tifoia eragindako desastrea dela medio. Eskualde honetan ez dute ez elektrizitatearik ezta erregairik ere. Erreskate lanetan aritutakoek ez zuten ezta formolirik ere desin-

fektatzeko.

Zerraldoak berehala lurperatu beharra izan dutela adierazi zuten erreskate lanetan ibili diren soko-ristek. «Hemen gertatutakoa desastre hutsa da, amesgaiztoa. Tifoia eragindako kalteen berri-rik ez dugu eta zenbat lagun hil diren ez dakigu», adierazi zuen Ormoc hiriko alkateak.

Ormoc hirian kalterik jasan duen etxerik ez dago eta errepi-deak ur azpian desagertu dira. Hiriko 7.000 etxebizitza erabat birrinduta utzi ditu ekaitzak. Gobernuaren erakuntza, eskola eta elizetan jendeak babesa aurkitu du. Beste guztia 'Telma' tifoia eraman du. Manilako agintariak formol eta sendagaiak bidaltzen hasi dira. Tifoi hau aurten filipinarrek jasan duten hamazazpigarrena da.